

VIEŠOSIOS GELEŽINKELIŲ INFRASTRUKTŪROS VALDYTOJO 2025 M. VYKDYTŲ KONSULTACIJŲ APŽVALGA

Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas AB „LTG Infra“ (toliau – Valdytojas) vadovaudamasis Geležinkelių transporto kodekso (toliau – GTK) nustatyta tvarka (24 straipsnio 1 dalies 7 punktu) ne rečiau kaip kartą per metus turi konsultuotis su geležinkelio įmonėmis (vežėjais) ir pareiškėjais (toliau – viešosios geležinkelių infrastruktūros naudotojai), prireikus su krovinių ir keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugų naudotojais, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, siekiant aptarti jų poreikius, susijusius su viešosios geležinkelių infrastruktūros technine priežiūra ir viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų didinimu, viešosios geležinkelių infrastruktūros kokybės ir finansavimo užtikrinimo sutartyje nustatytus į viešosios geležinkelių infrastruktūros naudotojus orientuotus veiklos tikslus, priemones viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo išlaidoms mažinti ir jų įgyvendinimą, viešosios geležinkelių infrastruktūros tinklo nuostatų turinį ir įgyvendinimą, kombinuotųjų vežimų ir geležinkelių sistemos sąveikumo klausimus, taip pat kitus klausimus, susijusius su naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sąlygomis ir viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo teikiamų paslaugų kokybe (toliau – Konsultacijos).

Valdytojas savo interneto svetainėje skelbia tais metais vykdytų konsultacijų apžvalgą (GTK 24 straipsnio 2 punktas).

Konsultacijų tikslas yra aptarti viešosios geležinkelių infrastruktūros naudotojų poreikius, susijusius su viešosios geležinkelių infrastruktūros technine priežiūra, pajėgumų didinimu, tinklo nuostatų taikymu, Valdytojo teikiamų paslaugų kokybe ir planuojamais pokyčiais Valdytojo veikloje.

Valdytojas 2025 m. vykdė planines konsultacijas su viešosios geležinkelių infrastruktūros naudotojais, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija ir kitomis suinteresuotomis šalimis, toliau pateikiama Konsultacijų apžvalga pagal atskirus projektus:

1. Konsultacija dėl Valdytojo 2026–2029 metų veiklos plano projekto. Konsultacija vyko 2025 m. gruodžio 23 d. - 2026 m. sausio 16 d.

Valdytojas Konsultacijos metu viešosios geležinkelių infrastruktūros naudotojams pristatė:

- 1) strategines veiklos kryptis 2026–2029 m. laikotarpiui;
- 2) veiklos tikslus ir priemones šiems tikslams pasiekti;
- 3) esamą viešosios geležinkelių infrastruktūros tinklo aprašymą ir technines charakteristikas;
- 4) tinklo žemėlapi ir planuojamus jo pokyčius;
- 5) naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sąlygas;
- 6) viešosios geležinkelių infrastruktūros techninės priežiūros, atnaujinimo ir modernizavimo planus;
- 7) Valdytojo kuriamą vertę Lietuvai – atsakomybę už tvarią, saugią ir sklandžią viešąją geležinkelių infrastruktūrą.

Su viešosios geležinkelių infrastruktūros naudotojais buvo aptartos siūlomos veiklos kryptys, jų įgyvendinimo terminai ir poveikis viešosios geležinkelių infrastruktūros prieinamumui bei kokybei.

2. Konsultacija dėl Viešosios geležinkelių infrastruktūros 2026–2027 metų Tarnybinio traukinių tvarkaraščio Tinklo nuostatų projekto. Konsultacija vyko 2025 m. lapkričio 11 d. - 2025 m. gruodžio 8 d.

Konsultacijos metu Valdytojas viešosios geležinkelių infrastruktūros naudotojams pristatė Viešosios geležinkelių infrastruktūros 2026–2027 m. Tinklo nuostatų projektą ir planuojamus esminius pakeitimus, taikytinus 2026–2027 m. tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiui (lyginant su 2025-2026 m. Tarnybinio traukinių tvarkaraščio tinklo nuostatais):

1. supaprastintą Naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutarties sudarymą (Tinklo nuostatų 3.3.2 punktą): atsisakyta reikalavimo pakartotinai teikti Valdytojui tuos pačius, galiojančius ir nepasikeitusių dokumentus; dokumentai bus neteikiami, jei jie buvo pateikti ankstesniais tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiais arba vykdant kitas Tinklo nuostatuose numatytas procedūras ir jie yra galiojantys.

2. supaprastintą Paraiškų skirti pajėgumus teikimo tvarką (Tinklo nuostatų 4.5.1.1 punktą).

Panaikintas reikalavimas kartu su paraiškomis teikti papildomus dokumentus (susitarimus dėl bendradarbiavimo su Europos Sąjungos ar trečiosios valstybės geležinkelio įmonėmis (vežėjais), įmonės įstatus, ar kitus dokumentus, kurie buvo teikiami 2025-2025 m. tarnybinio traukinių tvarkaraščio laikotarpiu dėl tarptautinių maršrutų užsakymų).

Patikslinta 2026-2027 m. TTT galiojimo laikotarpiui galiosianti tvarka: viešosios geležinkelių infrastruktūros naudotojai planuojantys teikti Paraiškas skirti pajėgumus, turės atitikti GTK 28 straipsnio 1 dalyje nustatytas naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sąlygas, todėl Valdytojui kartu su paraiškomis skirti pajėgumus turės pateikti šių dokumentų kopijas (išskyrus atvejus, kai Viešosios geležinkelių infrastruktūros naudotojai šiuos dokumentus pateikė Valdytojui ankstesniais TTT laikotarpiais ar vykdant kitas procedūras, ir jie yra galiojantys ir nepasikeitę):

- a) geležinkelio įmonės (vežėjo) licencija;
- b) saugos sertifikato A ir B dalys arba bendrasis saugos sertifikatas;
- c) galiojanti privalomosios civilinės atsakomybės draudimo sutartis.

3. Konsultacija dėl Viešosios geležinkelių infrastruktūros 2025–2026 m. Tarnybinio traukinių tvarkaraščio tinklo nuostatų pakeitimų projekto v4. Konsultacija vyko 2025 m. spalio 31 d. - 2025 m. lapkričio 25 d.

Valdytojas tęsdamas 2025 metais vykusius susitikimus su viešosios geležinkelių infrastruktūros naudotojais, kuriuose buvo pristatyti ir paaiškinti planuojami įgyvendinti pokyčiai, susiję su Valdytojo naujo Stojų veiklos planavimo ir valdymo įrankio (angl. Yard Management System) (toliau- YMS sistema) įdiegimu, papildomai Konsultacijos metu pristatė YMS sistemoje planuojamų kaupti ir apdoroti duomenų svarbą. Pristatyta, kad YMA sistema apdoroja Valdytojo veiklai vykdyti reikalingus duomenis apie traukinių sudėtį, vagonų skaičių, vežamą krovinį, traukinio svorį, ilgį, traukos riedmenis bei vagonų buvimo vietą geležinkelio stočių keliuose (toliau – Duomenys). Šie Duomenys yra būtini Traukinio lapo formavimui ir pasirengimo vežti duomenims fiksuoti. Valdytojas taip pat pristatė skirtingas Duomenų pateikimo tvarkas, kurios bus taikomos iki YMS sistemos naudojimo Valdytojo veiklai vykdyti ir po šios sistemos įdiegimo. Konsultacijos metu paaiškinti Duomenų teikimo į „InfraGo“ būdai bei kita aktuali informacija, susijusi su YMS sistemos veikimu ir jos taikymu.

4. Dėl Viešosios geležinkelių infrastruktūros 2025–2026 m. Tarnybinio traukinių tvarkaraščio tinklo nuostatų pakeitimų projekto V3. Konsultacija vyko 2025 m. rugsėjo 18 d. - 2025 m. spalio 16 d.

Konsultacijos metu Valdytojas pristatė Viešosios geležinkelių infrastruktūros 2025–2026 m. tarnybinio traukinių tvarkaraščio tinklo nuostatų pakeitimų projektą V3, parengtą atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos pastabas ir Europos Sąjungos bei nacionalinių teisės aktų reikalavimus. Viešosios geležinkelių infrastruktūros naudotojams buvo pateikti techninio ir teisinio pobūdžio patikslinimai, susiję su pajėgumų skyrimo procesu, „InfraGo“ sistemos taikymu, apmokestinimo principų korekcijomis, maksimalių traukinių ilgių formavimu, pristatytas Naudojimosi viešąja geležinkelio infrastruktūra sutarties formos atnaujinimas susijęs su YMS sistemos įgyvendinimu.

5. Dėl geležinkelių paslaugų įrenginio aprašo „Techninės pagalbos įrenginiai“ 2025–2026 m. tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiui projekto. Konsultacija vyko 2025 m. rugpjūčio 28 d. - 2025 m. rugsėjo 26 d.

Konsultacijos metu Valdytojas, GPĮ operatorius, pristatė 2025–2026 m. tarnybinio traukinių tvarkaraščio laikotarpiui parengtą geležinkelių paslaugų įrenginio aprašo „Techninės pagalbos įrenginiai“ projektą. Pristatytas su geležinkelių transportu susijusios pagrindinės paslaugos – prieigos prie techninės pagalbos įrenginių, t. y., GPĮ operatoriaus valdomų objektų, skirtų geležinkelių avarijų ir geležinkelių incidentų padariniams likviduoti ir (ar) pagalbai geležinkelio kelyje suteikti, suteikimo sąlygos ir tvarka. Viešosios geležinkelių infrastruktūros naudotojams buvo pristatyti esminiai pakeitimai, susiję su 2025 m. birželio 30 d. įsigaliojusiais Geležinkelių transporto kodekso pakeitimais, kurie patikslino techninės pagalbos įrenginių sąvoką, bei pakeitė Kodekso 30¹ straipsnio 8 dalį, pagal kurią techninės pagalbos įrenginiams priskirti traukiniai, suformuoti avarijų ir incidentų padariniams likviduoti ir (ar) pagalbai geležinkelio kelyje suteikti, taip pat kiti panašūs techninės pagalbos įrenginiai.

6. Dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros 2024–2025 m. ir 2025–2026 m. tarnybinių traukinių tvarkaraščių tinklo nuostatų pakeitimo projekto. Konsultacija vyko 2025 m. birželio 12 d. - 2025 m. birželio 27 d.

Konsultacijos metu Valdytojas, siekdamas tinkamai užtikrinti geležinkelių infrastruktūros saugos užtikrinimo reikalavimus, projektais pristatė Viešosios geležinkelių infrastruktūros 2024–2025 metų tarnybinio traukinių tvarkaraščio tinklo nuostatų ir Viešosios geležinkelių infrastruktūros 2025–2026 metų tarnybinio traukinių tvarkaraščio tinklo nuostatų 2.5 punkto „Infrastruktūros prieinamumas“ 2 papunkčio pakeitimus susijusius su apribojimais, apimančiais ribotos apimtys krovinių traukinių eismo organizavimą (du kartus per savaitę) per Kauno geležinkelio stotį. Konsultacijoje pristatytas siekis patikslinti Viešosios geležinkelių infrastruktūros 2025–2026 metų tarnybinio traukinių tvarkaraščio tinklo nuostatuose pateiktą informaciją apie elektrifikuotų geležinkelių linijų eksploatacinius ilgius bei geležinkelio maršrutus sudarančių tarpstočių eksploatacinius ilgius.

7. Dėl geležinkelių paslaugų įrenginio aprašo „Traukos srovės tiekimo užtikrinimas“ 2025–2026 m. Tarnybinio traukinių tvarkaraščio laikotarpiui ir susijusių dokumentų projekto. Konsultacija vyko 2025 m. birželio 10 d. - 2025 m. liepos 10 d.

Konsultacijos metu Valdytojas, GPĮ operatorius, pristatė geležinkelių paslaugų įrenginio aprašo „Traukos srovės tiekimo užtikrinimas“ 2025–2026 m. tarnybinio traukinių tvarkaraščio laikotarpiui ir susijusių dokumentų projektus, parengtus atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Seimui pateiktą Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso projektą¹, kurios įpareigoja GPĮ operatorių:

- nustatyti sąlygas pasirinkti Nepriklausomą elektros energijos tiekėją, nurodytą Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme (toliau – Nepriklausomas elektros energijos tiekėjas);
- atskirti elektros energijos tiekimą iš kontaktinio geležinkelių tinklo į geležinkelių riedmenis kaip atskirą paslaugą;
- nustatyti tvarką ir sąlygas, pagal kurias GPĮ operatorius užtikrina būtiną elektros energijos tiekimą tais atvejais, kai geležinkelio įmonės (vežėjo) ir remonto įmonės² (toliau – Gavėjas) pasirinktas Nepriklausomas elektros energijos tiekėjas dėl elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartyje numatytų priežasčių nutraukia elektros energijos tiekimą ir Gavėjas nepasirenka kito Nepriklausomo elektros energijos tiekėjo.

GPĮ operatorius pristatė naują elektros energijos į geležinkelių riedmenis tiekimo paslaugos modelį, taikytiną 2025-2026 m. tarnybinio traukinių tvarkaraščio laikotarpiu, kurį sudarys dvi atskiros paslaugos:

¹ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/ddfda4302c1811f09cbcab0ff4d74843?ifwid=54ivtpin4>

- Traukos srovės užtikrinimo paslauga (toliau – **GPĮ paslauga**), teikiama prieigos prie GPĮ ir juose teikiamų paslaugų pagrindu ir apimanti tik traukos srovės užtikrinimą iš kontaktinio geležinkelių tinklo į geležinkelio riedmenis. GPĮ paslauga bus teikiama tik GPĮ operatoriaus (kontaktinio geležinkelių tinklo savininko);
- Elektros energijos tiekimo paslauga (toliau – **Komercinė paslauga**), kuri galės būti teikiama Nepriklausomo elektros energijos tiekėjo arba GPĮ operatoriaus. Komercinei paslaugai bus taikomas Elektros energetikos įstatymas, išskyrus tuos atvejus, kai Komercinė paslaugą teiks GPĮ operatorius, parduodamas jo gaunamą elektros energiją.

8. Konsultacija dėl Konsultavimosi su geležinkelio įmonėmis (vežėjais), pareiškėjais ir kitais asmenimis taisyklių pakeitimo projekto. Konsultacija vyko 2025 m. vasario 10 d.- 2025 m. kovo 10 d.

Konsultacijos metu Valdytojas pristatė atnaujintą konsultavimosi su geležinkelio įmonėmis (vežėjais), pareiškėjais ir kitais asmenimis taisyklių projektą, kuriame atnaujinta nuoroda į Valdytojo skelbiamas viešąsias konsultacijas, detalizuotas skelbiamos konsultacijos projekto rekomendacinis turinys, Derinimo pažymos dėl projekto forma ir atlikti kiti redakcinio pobūdžio patikslinimai.

Konsultacijos vykdytos vadovaujantis Konsultavimosi su geležinkelio įmonėmis (vežėjais), pareiškėjais ir kitais asmenimis taisyklėmis, patvirtintomis 2020 m. kovo 19 d. Lietuvos geležinkelių infrastruktūros generalinio direktoriaus įsakymu Nr. ĮS(LGI)-138 ir atnaujintomis Konsultavimosi su geležinkelio įmonėmis (vežėjais), pareiškėjais ir kitais asmenimis taisyklėmis, patvirtintomis 2025 m. balandžio 3 d. AB „LTG Infra“ generalinio direktoriaus sprendimu Nr. SPR-L1(INFRA)-41/2025. Konsultavimosi metu iš viešosios geležinkelių infrastruktūros naudotojų, krovinių ir keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugų naudotojų, valstybės institucijų, kai kuriems projektams buvo gautos pastabos ir pasiūlymai, kurie buvo įvertinti priimant sprendimus dėl atitinkamų dokumentų patvirtinimo. Aktualūs priimti dokumentai yra paskelbti Valdytojo interneto svetainėje.